

Sposób na nieuczciwego kontrahenta

Podejmując współpracę z innym przedsiębiorcą lub konsumentem, warto najpierw sprawdzić jego wiarygodność.

Prowadzący działalność gospodarczą przedsiębiorca boryka się na co dzień z utrzymaniem płynności finansowej, z czym się wiąże terminowe regulowanie płatności oraz uzyskiwanie należności od kontrahentów. Istotne jest zatem, aby przy podejmowaniu współpracy gospodarczej z innym przedsiębiorcą lub konsumentem sprawdzić najpierw jego wiarygodność. W przeciwnym razie może się okazać, iż kontrahent nie ma w zwyczaju regulowania swoich zobowiązań.

Własne bazy dłużników

Informacje dotyczące wiarygodności płatniczej przedsiębiorców i konsumentów, a także informacje o posłużeniu się podrobionym lub cudzym dokumentem przechowują i ujawniają przedsiębiorcom biura informacji gospodarczej. Na polskim rynku działają cztery takie biura:

- Rejestr Dłużników ERIF BIG S.A.,
- Krajowy Rejestr Długów BIG S.A.,
- BIG InfoMonitor S.A. oraz
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Każde z nich działa samodzielnie i prowadzi własną bazę dłużników. Dla pewności kontrahenta należy sprawdzić w każdym rejestrze. Biuro udostępnia informacje gospodarcze odpłatnie przedsiębiorcom, którzy zawarli z nim w tym zakresie umowę. Poza szansą sprawdzenia nowego kontrahenta biura informacji gospodarczej dają też możliwość dodania do bazy dłużników kontrahenta, który okazał się nieuczciwy. Najpierw trzeba jednak spełnić kilka wymogów, bez których biuro nie dokona żądanego wpisu. Wymogi te różnią się w zależności od tego, czy ujawnia się informacje dotyczące konsumenta czy przedsiębiorcy oraz w zależności od tego, jaki jest etap dochodzenia należności.

W przypadku, gdy przedsiębiorca nie dysponuje jeszcze żadnym orzeczeniem sądu uprawniającym do dochodzenia roszczeń od nierzetelnego kontrahenta będącego konsumentem, ale chce ujawnić jego dane w rejestrze prowadzonym przez biuro, jest to możliwe tylko w ograniczonych przypadkach. Muszą zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- zobowiązanie, którego nie spełnił kontrahent, musiało powstać w związku z określonym stosunkiem prawnym, w szczególności: umową kredytu konsumenckiego, umową o świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych, umową przewozu osób i bagażu w komunikacji masowej, umową dostawy energii

- elektrycznej, gazu i oleju opałowego; umową dostawy wody i odprowadzania ścieków, umową o wywóz nieczystości oraz umową o dostarczanie energii cieplnej;
- łączna kwota wymagalnych zobowiązań kontrahenta wynosi co najmniej 200 zł oraz ich termin płatności upłynął co najmniej 60 dni wcześniej;
 - upłynął co najmniej miesiąc od wysłania listem poleconym albo doręczenia kontrahentowi wezwania do zapłaty zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura.

Jeśli natomiast kontrahentem jest przedsiębiorca, przed przekazaniem o nim informacji do biura muszą zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- zobowiązanie kontrahenta powstało w związku z określonym stosunkiem prawnym, w szczególności z tytułu umowy związanej z wykonywaniem działalności gospodarczej;
- łączna kwota wymagalnych zobowiązań kontrahenta wynosi co najmniej 500 zł, a termin płatności upłynął co najmniej 60 dni wcześniej;
- upłynął co najmniej miesiąc od wysłania listem poleconym albo doręczenia kontrahentowi wezwania do zapłaty zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura.

Jeżeli przedsiębiorca dysponuje już tytułem wykonawczym (nakazem zapłaty, wyrokiem, ugodą sądową) przeciwko swojemu kontrahentowi, może przekazać do biura informacje gospodarcze o jego zobowiązaniu, o ile spełnione są następujące warunki:

- upłynęło co najmniej 14 dni od wysłania listem poleconym albo doręczenia kontrahentowi pisma zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura,
- wierzyciel jednocześnie przekazał do biura informację określającą dane organu orzekającego, datę wydania i sygnaturę tytułu wykonawczego stwierdzającego to zobowiązanie.

W zależności od tego, czy dane są przekazywane – konsumenta czy przedsiębiorcy – różny jest także zakres informacji podlegających ujawnieniu przez biuro.

Nieprawdziwe dane

W przypadku, gdy kontrahent wywiąże się ze swojego zobowiązania, istnieje obowiązek zawiadomienia o tym biura, które musi uwzględnić to w rejestrze.

Pomimo wskazanych wymogów, jakie muszą spełnić podmioty przekazujące informacje do biura informacji gospodarczej, w praktyce może się zdarzyć, że niezgodne z prawdą informacje o przedsiębiorcy zostaną ujawnione przez biuro. W takiej sytuacji przedsiębiorcy przysługują określone uprawnienia.

W pierwszej kolejności przedsiębiorca może złożyć kontrahentowi, który przekazał nieprawdziwe informacje, wniosek o usunięcie dotyczących go danych. Żądanie takie powinno zostać spełnione niezwłocznie po jego przyjęciu przez podmiot przekazujący informacje, ale nie później niż w terminie 14 dni.

Biuro może też samodzielnie usunąć przekazane mu dane gospodarcze na podstawie uzasadnionej informacji o nieistnieniu zobowiązania. Nieistnienie zobowiązania powinno być potwierdzone autentycznymi dokumentami, przede wszystkim orzeczeniem sądu czy oświadczeniem wierzyciela o nieistnieniu zobowiązania lub także potwierdzeniem spłaty zadłużenia. Samo oświadczenie dłużnika może być bowiem dla biura niewystarczające.

Dodatkowo nierzetelnemu kontrahentowi, który przekazał do biura nieprawdziwą informację gospodarczą lub nie zażądał aktualizacji informacji przekazanych do biura wobec stwierdzenia faktu nieistnienia zobowiązania, grozi grzywna do 30 tys. zł.

Mając na uwadze dobro i pewność obrotu gospodarczego, każdy przedsiębiorca powinien dbać o to, aby rzetelne informacje o jego nieuczciwych kontrahentach były ujawniane. Pomoże to uchronić wielu innych przedsiębiorców przed utratą środków pieniężnych w wyniku działania takich nierzetelnych podmiotów. Natomiast w przypadku spłaty zadłużenia przez kontrahenta należy pamiętać o niezwłocznym podjęciu działań mających na celu usunięcie danych dotyczących zobowiązania z danego biura

Autor:

Agata Pawlak-Jaszczak, radca prawny, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy
Karolina Durbacz, prawnik, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy